

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	28.04.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Annika Vanatoa
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231750358
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx (ik xxx)

Põhja Ringkonnaprokuratuur menetleb käesolevat kriminaalasja, milles on xxx esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi selles, et tema ajavahemikul 01.01.2023 kuni 16.01.2025 enda elukohas aadressil xxx, xxx, kasutas füüsilist vägivalda oma alaealise tütre xxx (sünd xxx) suhtes – raputas kannatanut korduvalt pea alaspidi, tutistas teda juustest ja haaras jõuliselt kätest, põhjustas seeläbi kannatanule korduvalt füüsilist valu.

Samuti tema, 16.01.2025 kella 17:00-17:45 paiku torkas enda elukohas aadressil xxx, xxx, alaealisele tütrele xxx terava pliiatsiga tuharate piirkonda, põhjustades sellega kannatanule füüsilist valu ja tekitades kehavigastuse – sinikas tuhara piirkonnas.

Samuti tema, ajavahemikul 01.01.2023 kuni 16.01.2025 oma elukohas aadressil xxx, xxx, kasutas füüsilist vägivalda oma alaealise poja xxx (sünd xxx) suhtes – raputas kannatanut korduvalt, tutistas teda juustest ja kõrvast ning lõi lahtise käega tuharate piirkond, põhjustades seeläbi kannatanule korduvalt füüsilist valu.

Samuti tema, ajavahemikul 01.01.2023 kuni 16.01.2025 enda elukohas aadressil xxx, xxx, kasutas füüsilist vägivalda oma alaealise tütre xxx (sünd xxx) suhtes – raputas kannatanut korduvalt pea alaspidi, tutistas teda juustest ja kõrvast, haaras jõuliselt kätest, näpistas last jalgadest ja lõi korduvalt lahkise käega kannatanu tuharate piirkonda, põhjustades seeläbi kannatanule korduvalt füüsilist valu.

Laste ema xxx esitatud süüteoeteatele on lisatud fotod xxx tuharal asuvast sinikast. xxx ütluste kohaselt helistas 16. jaanuar 2025 kella 17.45 paiku talle xxx ja ütles, et issi tagus teda 10 korda terava pliiatsiga tagumikku. Koju jõudes ootas teda nuttev, värisev ja paanikas laps, kelle pepu paremal poolel oli tekkinud sinikas. Peale seda palus ta xxx asjad kokku pakkida ja mees läks kodust minema. Hiljem avaldas keskmise laps xxx, et isa on teda – kusagil 2024. aasta sügisel – kõvasti raputanud ja pepu vastu lakse andnud. xxx selgitas, et kutsus lapsi niiviisi korrale. xxx soovib, et xxx saaks politseilt kirjaliku hoiatuse, spetsialistidelt abi ja viharavi. xxx käis peale xxx juhtunut ka psühhiaatriakliinikus.

Terviseportaali väljavõtte kohaselt fikseeris eriarst 17.01.2025 xxx paremal tuharal sinika ja veretäpikestega torkejäljed.

Kannatanu xxx ütluste järgi joonistas ta tookord pliiatsitega, kuid üks kollane pliiats issile jalgade ette maha kukkus ning issi võttis siis selle ülesse ja lõi teda 10-15 korda selle terava otsaga pepusse. See oli väga valus ja ta hakkas nutma. Issi on talle varem ka haiget teinud. Isa on nii teda kui xxx pea alaspidi raputanud ja käest kinni haaranud nii, et käsi on pärast punane ja valutas. Lisaks on isa kõiki lapsi tutistanud.

Kannatanu xxx andis ütlusi selle kohta, kuidas isa teda raputas ning talle pepu peale ata-ata tegi. Laps tundis nende tegevuste tõttu valu. Samuti kinnitas xxx, et nägi, kuidas isa xxx pliiatsiga pepusse torkas ja xxx karjuma hakkas. Lisaks ütles xxx, et isa on mitu korda ka xxx tutistanud ja pepule ata-ata teinud.

Kannatanu xxx ütluste kohaselt torkas isa xxx pliiatsiga peppusse, xxx nuttis valust ja isegi sinikas tuli sinna kohta. xxx lisab, et isa annab talle pepu peale lakse, tutistab juustest ja kõrvast nii, et on valu. Isa on xxx sama teinud ja xxx veel raputanud.

xxx tunnistas ennast süüdi ning selgitas, et töökoha kaotuse ja rahaliste raskuste tõttu tekkisid tal emotsionaalsed pinged. Ta muutus närvilisemaks ning ei suutnud lastega kannatlik olla. Tihti peale tuligi ette olukordi, kus ta oli lastega liiga karm, karjus nende peale, tutistas, sakutas, laksas käega ja kaotas muud moodi enesevalitsuse. Praeguseks ajaks on ta pöördunud spetsialistide poole ning saab ravimeid ja psühholoogilist abi. Ta teeb enda kallal tööd, et olukord paraneks.

xxx ei ole karistusregistrisse kantud.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel lõpetada.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur. KarS 121 lg 2 p 2 ja 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Niisiis on käesoleval juhul kriminaalmenetluse esemeks teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Kuriteoga hüvitatavat kahju ei tekitatud ja kannatanu tsiviilhagi ei esitanud. Kriminaalmenetluses menetluskulusid ei tekkinud. Lisaks kahju hüvitamise ja menetluskulude hüvitamise kohustusele võidakse KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse lõpetamisel kahtlustatavale panna lisakohustus KrMS § 202 lg 2 järgi.

Kahtlustatavate süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka seda, et seadusandja ei ole sellise teo eest ette näinud vangistuse alammäära. Samuti tuleb arvestada, et kuriteoga kriminaalmenetluses hüvitatavat kahju ei tekitatud.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsetest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse

lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Antud asjas puudub avalik menetlushuvi. Esiteks puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna puudub põhjus arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute süütegude toimepanemise xxx poolt. Õiguskatiseorganitele ei ole laekunud informatsiooni, et isikud oleks jätkanud oma laste väärkohtlemist. Kuigi isik on korduvalt toime pannud kehalise väärkohtlemise kannatanute suhtes, siis prokuröri hinnangul oli kahtlustataval probleeme enesevalitsemisega ning tal puudusid teadmised ja oskused vägivalda kasutamata laste korrale kutsumiseks ja kasvatamiseks. Samuti on isik iseseisvalt psühholoogilist abi otsinud ja seda ka saanud. Kuivõrd kahtlustatava hukkamõistetava käitumise kolle paikneb puudulikes kasvatusoskustes, siis puudub alus arvata, et kriminaalkorras karistamine oleks sobiv meede isikute õiguskuulekale teele suunamiseks.

Kahtlustatavate kriminaalvastutusele võtmine ei ole põhjendatud üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna menetlusosalised kuulati üle ning kahtlustatavale seati eripreventiivse mõjuga kohustus. Riik on niisiis reageerinud isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt ja suunanud kahtlustatava õiguskuulekale teele tagasi. Seega ei sea käesolevas kriminaalasjas menetluse lõpetamine ohtu ühiskonna usku õiguse kehtivusse, vaid annab tunnistust õiglasest ja individuaalsest lähenemisest.

Karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest meetmetest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et kriminaalkorras karistamise vajadus puudub.

Juhindudes KrMS § 202 lg 2 p 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231750358 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik:
 - Jätkata ettenähtud raviskeemiga (perearst dr xxx)
 - Pöörduda psühholoogi vastuvõtule ning käia vastuvõttudel kuni vajaduse äralangemise ja /või tähtaja saabumiseni. Prokuratuurile tuleb teada anda, millisele psühholoogile on registreeritud.

Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: 31.12.2025

Määrusele allakirjutamisel xxx annab nõusoleku prokuratuuril teha päring kohustuse täitmise kohta.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD+R plaat alaealiste kannatanute ülekuulamiste videosalvestistega toimiku tagakaanel.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kustutata.

Ees- ja perekonnanimi	xxx		
Isikukood	xxx		
Biomeetria andmete võtmise kuupäev	DNA	Sõrmejäljed	Näokujutised
	26.02.2025		
Kriminaalasja nr, milles biomeetria hõivati	25231750358		

NB! Kustutatakse ainult märgitud kuupäeval ja asja raames hõivatud biomeetria.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanute seaduslikule esindaja xxx e-posti aadressile xxx.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Annika Vanatoa
abiprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus. Määratud kohustuse mittetäitmise tagajärjed on mulle selged ja arusaadavad. Ma olen määruse koopia kätte saanud:

xxx